

September 2024 | HR

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- GA
- IT
- LV
- LT
- HU
- MT
- NL
- PL
- PT
- FI
- RO
- SK
- SL
- SV

Available Languages:

UREDNIŠTVO

Uvodnik

Sportske vrijednosti i dalje su bezvremenske: ujedinjuju ljude i zemlje

Drage čitateljice, dragi čitatelji,

EGSO je pokrenuo inicijativu „Zajedno smo jači u borbi za sportske vrijednosti” da bi u ime civilnog društva podržao vrijednosti Olimpijskih igara u Parizu 2024. Inicijativa u prvi plan stavlja rad Odbora, koji je oduvijek bio predvodnik u promicanju sporta kao pozitivne snage za poticanje zdravih vrijednosti u svim slojevima društva.

Njome bismo željeli simbolički istaknuti ideju primirja, koja se prvi put, još u devetom stoljeću, javlja upravo pri održavanju antičkih Olimpijskih igara u staroj Grčkoj. Primirje (grčki *ekecheiria*) tijekom održavanja igara bilo je razdoblje mira među zaraćenim gradovima-državama koje je omogućavalo sigurno sudjelovanje sportaša i gledatelja u Igrama.

Danas je, s obzirom na trenutačno nestabilno geopolitičko okruženje u kojem se sukobi i politička previranja šire u Europi i drugim dijelovima svijeta, ideja primirja aktualnija nego ikad.

Osim toga, željeli bismo podržati sportske vrijednosti, koje su i dalje bezvremenske. Nelson Mandela rekao je da sport može stvoriti nadu tamo gdje je nekada vladao samo očaj. Vrijednosti koje branimo mogu promijeniti svijet i ujediniti ljude i zemlje u miru i slozi, u atmosferi poštovanja i prijateljstva.

U tom smo kontekstu pokrenuli kratku kampanju koja odražava tri izvorne vrijednosti, a to su izvrsnost, poštovanje i prijateljstvo, koje su se razvijale tijekom godina, a obuhvaćaju i osobe s invaliditetom.

Organizirano civilno društvo zalaže se za izgradnju mirnog i boljeg svijeta putem obrazovanja mladih u okviru sporta u kojem nema mjesta za diskriminaciju i u kojem se traži uzajamno razumijevanje u duhu prijateljstva, solidarnosti i poštene igre.

Članci, grafički prikazi, videoporuke i izjave naših članova i članica objavljivani su na EGSO-ovim internetskim stranicama i platformama društvenih medija od početka Olimpijskih igara u Parizu. Kampanja se nastavila tijekom Paraolimpijskih igara, ističući činjenicu da to veliko sportsko događanje ostavlja jak dojam na društvo jer šalje snažne poruke o jednakim mogućnostima i jednakom postupanju.

Sportske vrijednosti Olimpijskih igara u Parizu duboko su isprepletene s europskim vrijednostima slobode, mira, raznolikosti i uključenosti. Te bi vrijednosti trebale biti vodeća načela u našem svakodnevnom životu, gdje bi se razlike i sukobi trebali rješavati putem dijaloga i uzajamnog poštovanja.

EGSO se, kao dom organiziranog civilnog društva, oduvijek zalagao za te vrijednosti i za uključivije, pravednije i povezanije društvo, osiguravajući jednake mogućnosti i aktivno sudjelovanje svih svojih članova i članica.

#Paris2024

Srdačno,

Laurenţiu Plosceanu

Potpredsjednik za komunikaciju

KALENDAR

23. rujna 2024.

Svečanost dodjele nagrada EU-a za ekološku proizvodnju

24. rujna 2024.

Godišnja konferencija Skupine za europski semestar

17. – 18. listopada 2024.

Seminar „Povezivanje EU-a”

23. – 24. listopada 2024.

Plenarno zasjedanje EGSO-a i Forum na visokoj razini o proširenju EU-a

PITANJE ZA…

Koja je vrijednost paraolimpijskih igara i kako one i druga sportska natjecanja pomažu u rušenju zidova za osobe s invaliditetom?

Član EGSO-a Pietro Barbieri piše o povijesti sportskih natjecanja za osobe s invaliditetom i o tome kako su dvije Olimpijade, ona u Seoulu 1988. i ona u Londonu 2012., dovele do prijeko potrebne promjene u percepciji invaliditeta. Napokon smo zakoračili u doba u kojem se svi mogu baviti sportom.

IZLAZAK IZ SJENE: KAKO SU OLIMPIJSKE IGRE U SEOULU I LONDONU UŠLE U POVIJEST

Piše: Pietro Barbieri

Sport za osobe s invaliditetom pojavio se u kontekstu rada na rehabilitaciji u poslijeratnom razdoblju. Bio je to način da fizioterapija postane zanimljivija i ugodnija. Igra i zabava pomogle su tim osobama da ponovno otkriju radost života u novim okolnostima koje su rezultat traumatičnog događaja ili u svome tijelu koje imaju od rođenja.

Pritom su postojale dvije posebne svrhe: ojačati fizičku autonomiju ljudi i pomoći im da ponovno steknu vlastit autentičan i čvrst identitet. Danas se može reći da je došlo do pomaka s rehabilitacijske igre na osnaživanje, i to onih koji su osjećali da nemaju nikakvu snagu ili da su je izgubili. Snagu da se nose sami sa sobom i svojim odlukama. To je srž ljudskih prava.

Prirodan način da se to učini jest s pomoću društvenog imidža ljudi, odnosno slike koju drugi imaju o nama. Put samooporavka automatski implicira i zajednicu u kojoj ljudi žive. Sudjelovanje u sportu postaje sredstvo pozivanja na vlastita temeljna prava i dostojanstvo.

Put do toga bio je dug i težak – pioniri šezdesetih godina 20. stoljeća bili su heroji prije svog vremena. No bili su heroji na dugom putovanju između tog doba i današnjice. Bilo je teško postići priznanje atletske sposobnosti paraolimpijaca.

Jedno događanje ostat će zapamćeno u povijesti: Olimpijske igre u Seoulu 1988. To je bila kulminirajuća točka u borbi za postizanje priznanja u svijetu sporta, u kojem je stigmatizacija proizašla iz fizičkog, osjetilnog i mentalnog perfekcionizma bila toliko snažna da je predstavljala veću prepreku čak i u odnosu na uključenost u svijet rada, u kojem su umjesto toga prevladavale predrasude o neproduktivnosti. Te su

olimpijske igre bile povijesne jer je Međunarodni olimpijski odbor želio uvesti natjecanja za sportaše s invaliditetom koji se izmjenjuju sa sportašima bez invaliditeta. Bio je to eksperiment koji je proveden samo jednom jer je zbog organizacijskih problema, osobito onih povezanih s pristupačnošću, bilo teško nastaviti tim putem. Ta je odluka, iako upitna, dovela do paraolimpijskih igara kakve danas poznajemo, u kojima se na odgovarajući način priznaju atletski napori svakog paraolimpijca i paraolimpijke. Napokon smo ušli u svijet sporta koji prakticiraju svi i koji je namijenjen svima. Novo doba.

Od tada je paraolimpijski sport trebalo učiniti privlačnim velikom broju ljudi koji su sport pratili uživo ili na televiziji. Televizijski komentatori 1988. u Seoulu bili su toliko neupućeni da nisu ni znali tko su bili favoriti u svakom natjecanju. Kao što možemo pretpostaviti, rezultat je bio katastrofalan. S vremenom su sportski novinari naučili pratiti aktivnosti sportaša s invaliditetom, što je bio ključan korak prema promjeni diskursa.

To nas dovodi do drugog temeljnog događanja: Olimpijskih igara u Londonu 2012. Organizacija je bila savršena i popraćena jakom televizijskom kampanjom, posebno u Ujedinjenoj Kraljevini. Rezultat: puni stadioni u svim područjima sporta. To je bio i trenutak kada su neki paraolimpijci postali poznati zahvaljujući novom novinarskom diskursu, baš kao i njihovi kolege olimpijci.

Svijet se promijenio od pedesetih godina 20. stoljeća. Osjećaj da više nisu potpuno nevidljivi postao je zajednička tekovina svijeta osoba s invaliditetom. Nadamo se da se ta priča može replicirati u svim područjima života, kao što je navedeno u Konvenciji UN-a o pravima osoba s invaliditetom: „potrebna nam je promjena paradigme”. U sportu je, unatoč svemu, to svakako postignuto.

GOST IZNENA?ENJA

Naš gost iznenađenja trostruki je dobitnik zlatne medalje na Olimpijskim igrama i bivši grčki dizač utega Pyrros Dimas, koji nam je rekao što ga najviše zanima kada gleda Olimpijske igre. Unatoč činjenici da su se Olimpijske igre s vremenom u mnogočemu promijenile, načela olimpizma i emocije sportaša koji se natječu oduvijek su ostali isti.

Pyrros Dimas potpredsjednik je Međunarodnog dizačkog saveza i trener nacionalnog tima SAD-a. Osvojio je tri olimpijske zlatne medalje i jednu brončanu. Bio je zastupnik u grčkom parlamentu i predsjednik Grčkog dizačkog saveza.

MOJE VI?ENJE OLIMPIJSKIH IGARA

Pravi sam sretnik. Olimpijske igre u Parizu devete su kojima sam prisustvovao. Prvi sam puta na Igrama bio 1992. u Barceloni. Četiri sam puta sudjelovao kao sportaš i osvojio medalje, a pet puta doživio Igre iz raznih drugih kutova: kao gledatelj, kao član Međunarodnog dizačkog saveza i kao trener nacionalnog tima Sjedinjenih Američkih Država. Tijekom tih nekoliko desetljeća doživio sam brojne promjene u svijetu Olimpijskih igara. Olimpijske igre više nisu obilježene samo mjestom održavanja nego su obogaćene drugim aspektima. Razvoj televizijskog praćenja omogućio je gledateljima da sportaše i sportašice dožive „izbliza”, da vide emocije na njihovim licima. Uvođenje novih sportova u olimpijski program privuklo je mladu publiku i upoznalo nas s disciplinama za koje ranije nismo ni čuli. S druge strane, sigurnosne mjere podsjećaju nas na činjenicu da živimo u nepredvidivim, turbulentnim vremenima.

Stoga je na Olimpijskim igrama sve promjenjivo – sve osim načela olimpizma i snova sportaša i sportašica. U današnjem su svijetu olimpijski ideali važniji no ikad prije. Osim toga, olimpizam je često ispred svojeg vremena. Koncepti kao što su uključivost, prihvaćanje raznolikosti i skladan suživot dio su olimpijskog duha već desetljećima, bili su to dakle mnogo prije nego što su društva počela raspravljati o njima. Međutim, kao sportaš i olimpijac koji dobro poznaje bol povezanu sa sudjelovanjem u natjecateljskom sportu na tako visokoj razini, moram se prvenstveno usredotočiti na sportaše i sportašice. Velikom broju tih mladih ljudi Olimpijske igre predstavljaju svrhu postojanja, nešto što im daje smisao i određuje snove. Iz tog razloga, a i za mene osobno, praćenje olimpijskih igara ne svodi se samo na tablice rezultata i poredak. Važne su emocije na licima sportaša i sportašica – bilo da se radi o veselju ili o tuzi, o suzama ili o pobjedonosnim usklicima. Važni su ljudi koji se svim silama trude nadmašiti vlastite granice.

U ŽIŽI

U našoj rubrici „U žiži” Thomas Kattnig, izvjestitelj za mišljenje EGSO-a „Vodik – infrastruktura, razvojne potrebe, financiranje, upotreba i ograničenja”, navodi ključne uvjete koje treba ispuniti za uspjeh europske industrije vodika.

VODIK KAO VAŽAN ELEMENT ZELENE BUDU?NOSTI: ŠIRENJE, CERTIFICIRANJE, FINANCIRANJE

Thomas Kattnig

Zeleni vodik jedan je od osnovnih elemenata naše energetske tranzicije, zbog čega je njegovo brzo uvođenje iznimno važno za budući energetski sustav, kao i za ekonomsku i socijalnu dobrobit EU-a.

Međutim, uspostava ponude, potražnje, infrastrukture i proizvodnje vodika sa sobom donosi niz izazova. Vodik je skup, a i ovisi o odgovarajućim okvirnim uvjetima. S jedne strane, prvo se moramo usredotočiti na njegovu upotrebu u sektorima koje je teško elektrificirati i kao medija za skladištenje energije. S druge strane, moramo osigurati stvaranje uvjeta nužnih za brzo i učinkovito širenje infrastrukture za vodik.

Pritom su osobito važne tri stvari:

1. Moraju se osigurati financijska sredstva nužna za infrastrukturu. Budu?i da ?e izgradnja transportne infrastrukture podrazumijevati znatne troškove, EGSO naglašava da je od velike važnosti u?inkovita dodjela sredstava. Za to ?e biti potrebno pametno i integrirano planiranje, me?u ostalim i prekograni?no, kao i regulatorni režim koji omogu?uje potrebna ulaganja u infrastrukturu, a istodobno promi?e okolišnu održivost energetskog sustava u cjelini i zaštitu korisnika mreže od prekomjernih naknada za upotrebu mreže. Istovremeno je svakako potrebno izbje?i dodatna optere?enja u vidu unakrsnog subvencioniranja mreža za vodik od strane korisnika plinske mreže. To je posebno važno jer se budu?i korisnici mrežne infrastrukture za vodik znatno razlikuju od današnjih korisnika plinske mreže. Stoga je važno što je više mogu?e primijeniti na?elo „korisnik pla?a” i tako osigurati da infrastrukturu za vodik prvenstveno financiraju njezini korisnici.
2. Osim financiranja, potrebno je osigurati i radnu snagu potrebnu za širenje i proizvodnju. Uz otvaranje novih kvalitetnih radnih mjesta, posebno je važno preraspore?ivanje postoje?ih radnika. To zna?i da se postoje?e radnike mora adekvatno osposobiti, prekvalificirati i usavršiti i da se radna snaga mora zadržati pružanjem dobrih radnih uvjeta. Na primjer, mrežni operateri moraju biti dužni poštovati primjenjive kolektivne ugovore, a radne uvjete treba poboljšati kako bi se privukla kvalificirana radna snaga. EGSO stoga poziva na u?inkovit i svrsishodan socijalni dijalog u sektoru plina na europskoj i nacionalnoj razini.
3. Mora se osigurati ujedna?eno, sljedivo i obavezno certificiranje vodika koje provodi središnje tijelo EU-a. Tim se programima certificiranja, uz okolišne kriterije, moraju jam?iti i socijalni standardi, koji moraju podrazumijevati pravedne i sigurne radne uvjete i poštovanje radni?kih, socijalnih i sindikalnih prava.

EGSO stoga poziva Komisiju da revidira strategiju za vodik, koju je Europski revizorski sud s pravom kritizirao. U suradnji s civilnim društvom na nacionalnoj i europskoj razini mora se osigurati izrada sveobuhvatne strategije koja će uključivati certificiranje, financiranje, zahtjeve u pogledu rada, promidžbu i zaštitu potrošača. Samo na taj način europska industrija vodika može imati svijetlu budućnost.

NEW PUBLICATIONS

Otkrijte Putovnicu za europsku demokraciju – vaš vodi? za aktivno gra?anstvo

Jeste li spremni krenuti na putovanje koje će vam omogućiti da postanete informiraniji, angažiraniji i aktivniji europski građanin ili građanka? Bez obzira na to jeste li studentica, mladi stručnjak ili aktivni član ili članica zajednice, EGSO-ova Putovnica za europsku demokraciju pomoći će vam da ostvarite puni potencijal svojih građanskih prava.

U Putovnici za europsku demokraciju dostupni su informativni članci, osnovne informacije, smjernice i putokazi za sve aspekte moderne europske demokracije, uključujući niz instrumenata za političko sudjelovanje i detaljan priručnik o europskoj građanskoj inicijativi.

Jeste li zainteresirani za novo izdanje Putovnice za europsku demokraciju (2023./2024.)? Pošaljite nam poruku da vam ga proslijedimo. Putovnica za europsku demokraciju sada je dostupna na sva 24 službena jezika EU-a.

Pogledajte i interaktivnu verziju na internetu, koja je dostupnu na engleskom, francuskom i njemačkom jeziku (postupno će se dodavati i drugi jezici), i stupite u svijet u kojem je vaš glas zaista važan! (ep)

NOVOSTI IZ EGSO-A

24 projekta u užem izboru za nagrade EU-a za ekološku proizvodnju 2024.

Najavljeni su finalisti nagrada EU-a za ekološku proizvodnju 2024. : 24 projekta iz 12 država članica EU-a u osam kategorija. Pobjednici će biti proglašeni na svečanosti u Bruxellesu 23. rujna, koja će se održati uz godišnje obilježavanje Dana ekološke proizvodnje EU-a.

Ovo je treće izdanje dodjele tih nagrada, kojima se nagrađuju inovativni i održivi projekti sa znatnom dodanom vrijednošću za ekološku proizvodnju i potrošnju. Pobjednicima se pruža platforma da svoje dobre prakse predstave široj publici.

Nagrade organiziraju Europska komisija, Europski gospodarski i socijalni odbor, Europski odbor regija, organizacije COPA-COGECA i IFOAM Organics Europe, Europski parlament i Vijeće EU-a. Povjerenstvo za

odabir sastoji se od sedam članova i članica koje imenuju ta tijela.

Finalisti su:

- **najbolja ekološka poljoprivrednica**: Blagovesta Vasilieva (Bugarska), Caroline Devillers (Belgija), Reinhild Frech-Emmelmann (Austrija)
- **najbolji ekološki poljoprivrednik**: Gianpaolo Mancini (Italija), Tommi Hasu (Finska), Benny Schöpf (Njema?ka)
- **najbolja ekološka regija**: Zajednica op?ina Alto Tâmega e Barroso (Portugal), Kastilja – La Mancha (Španjolska), Južni Savo (Finska)
- **najbolji ekološki grad**: BioStadt Bremen (Njema?ka), Cascais (Portugal), Las Rozas (Španjolska)
- **najbolji ekološki biookrug**: Distretto del Cibo Monregalese (Italija), Bioregião de S. Pedro do Sul (Portugal), Sörmland Bio-district (Švedska)
- **najbolji MSP-ovi u ekološkoj preradi hrane**: Biologon GmbH (Austrija), Gino Girolomoni Cooperativa Agricola (Italija), Organic veggie food GmbH (Njema?ka)
- **najbolji trgovac ekološkim prehrambenim proizvodima na malo**: BIOGAST GmbH (Austrija), Coolanowle Organic Meats (Irska), SAiFRESC (Španjolska)
- **najbolji ekološki restoran / najbolji pružatelj usluga pripreme i posluživanja hrane**: B2 Bio pur GmbH (Njema?ka), Biohotel St. Daniel (Slovenija), Kalf & Hansen (Švedska).

Ekološka proizvodnja u EU-u obuhvaća 17 milijuna hektara (10,5 % poljoprivrednog zemljišta EU-a 2022.), a želi se postići cilj europskog zelenog plana od 25 % do 2030. Od ključne su važnosti veća senzibiliziranost javnosti i potražnja potrošača. Nagradama EU-a za ekološku proizvodnju, koje su pokrenute 2022. u okviru akcijskog plana za razvoj ekološke proizvodnje, prepoznaje se izvrsnost u cijelom ekološkom vrijednosnom lancu, od poljoprivrede do prehrambenih usluga, čime se povećava vidljivost i znanje o ekološkim praksama. (ks)

Zabranimo nepla?eno pripravništvo: ni jedan pripravnik ne bi smio raditi besplatno

Gotovo polovina pripravnika u EU-u, kojih je više od tri milijuna, ne prima nikakvu naknadu, a skoro trećina nema pristup socijalnoj zaštiti

EGSO je u srpnju održao raspravu na visokoj razini o poboljšanju zakonodavstva EU-a o pripravništvu u kontekstu pozivâ civilnog društva i organizacija mladih da se zaustavi raširena praksa kojom pripravnici rade besplatno i nemaju pristup socijalnoj zaštiti ili drugim radnim i socijalnim pravima.

Na raspravi na plenarnom zasjedanju, u kojoj je sudjelovao i povjerenik za zapošljavanje i socijalna prava **Nicolas Schmit**, EGSO je pozdravio najnovije prijedloge Komisije za poboljšanje pripravništva u Europi – Direktivu o pripravništvu i poboljšani kvalitativni okvir za pripravništvo.

Međutim, EGSO je pozvao suzakonodavce da ojačaju prijedloge za sprečavanje zlouporabe pripravništva kao izvora jeftine radne snage ili zamjene za početnička radna mjesta. Naglasio je da pripravnicima treba osigurati pravičnu naknadu i pokriti životne troškove tijekom stažiranja.

Predsjednik EGSO-a Oliver Röpke kazao je: „Pripravništvo je ključan alat koji mladima omogućuje stjecanje radnog iskustva iz prve ruke. Moramo osigurati da nijedna mlada osoba ne bude lišena tih mogućnosti zbog financijskih ograničenja. Stoga je potrebno osigurati pravičnu naknadu za pripravništvo. Moramo suzbiti izrabljivačka pripravništva u Europi i zahvaljujem Komisiji na njezinim prijedlozima za postizanje tog cilja."

Povjerenik Schmit izjavio je: „Pripravništvo može biti odličan način da mladi steknu početno radno iskustvo, steknu nove vještine i izgrade svoju mrežu. Međutim, pripravništva moraju biti kvalitetna. To znači da mora postojati jasan cilj učenja, da moraju biti plaćeni i da moraju imati mentore i dobiti smjernice kako bi im se pomoglo da prijeđu u svijet rada."

U svojem mišljenju „Direktiva o pripravništvu i ojačani kvalitativni okvir za pripravništvo" EGSO je naglasio ključnu ulogu nadležnih tijela u borbi protiv prikazivanja redovnih radnih odnosa kao pripravništva. Socijalni partneri mogu imati ključnu ulogu u tim nastojanjima, u skladu s postojećim nacionalnim praksama.

„Od ključne je važnosti poboljšati kvalitativni okvir za pripravništvo diljem Europe, osobito u smislu bolje ponude obrazovnih sadržaja i osposobljavanja te borbe protiv zloupotrebe i nepravilne upotrebe pripravništva. Stoga pozivamo Komisiju da poboljša iznesene prijedloge kako bi se osiguralo postizanje tih ciljeva", izjavila je izvjestiteljica za mišljenje **Nicoletta Merlo.** (ll)

EGSO je spreman na suradnju s ma?arskim predsjedništvom Vije?a EU-a

Na srpanjskom plenarnom zasjedanju EGSO-a održana je rasprava s mađarskim ministrom za europske poslove Jánosom Bókom, koji je predstavio glavne prioritete mađarskog predsjedanja Vijećem EU-a.

Mađarska je preuzela rotirajuće predsjedanje u osjetljivom trenutku za Europu, u vrijeme političkih promjena u institucijama i izvanrednih izazova za Uniju. „Mađarsko predsjedništvo Vijeća 2024. dolazi u vrijeme višestrukih kriza", izjavio je **ministar Bóka**. „Svjedoci smo ratu u našem susjedstvu, padu europske konkurentnosti, povećanju napetosti u trgovinskim odnosima EU-a, demografskim izazovima, nekontroliranim migracijama i smanjenju perspektive za europske poljoprivrednike."

Ističući da Odbor već dugo dobro surađuje s predsjedništvima Vijeća, **predsjednik EGSO-a Oliver Röpke** govorio je o ulozi EGSO-a kao čuvara europskih vrijednosti: „Naš Odbor predan je bliskoj suradnji s mađarskim predsjedništvom kako bi se osiguralo da EU poduzima mjere u vezi s pitanjima koja europski građani i građanke smatraju najhitnijim prioritetima. Bit ćemo dragocjeni partneri, ali i otvoreni i

konstruktivni kritičari. Civilno društvo ima snažan glas i pobrinut ćemo se za to da se on čuje."

Neki članovi i članice EGSO-a izrazili su zabrinutost zbog stajališta Mađarske o agresivnom ratu Rusije protiv Ukrajine, poštovanju vladavine prava u EU-u i smanjenju prostora za djelovanje civilnog društva u Mađarskoj. **Ministar Bóka** izjavio je da je mađarsko predsjedništvo u potpunosti svjesno svojih odgovornosti i da se složilo sa zajedničkim stajalištem EU-a o Ukrajini i o vladavini prava i europskim vrijednostima. Mađarsko predsjedništvo već je stupilo u kontakt s EGSO-om i zatražilo deset razmatračkih mišljenja. Više informacija o aktivnostima EGSO-a tijekom mađarskog predsjedanja potražite na internetskim stranicama EGSO-a. (mp)

EGSO izdaje rano upozorenje o u?inku proširenja EU-a na poljoprivredu

EGSO je izdao rano upozorenje o učincima predstojećeg proširenja EU-a na poljoprivredu. To se proširenje odvija u kontekstu značajnih globalnih izazova, uključujući geopolitičke promjene, klimatske promjene i tranzicije povezane s energetskim i okolišnim politikama. EGSO ističe važnost temeljite pripreme i pridržavanja vrijednosti EU-a u trenutku priključivanja novih članica.

EGSO je na srpanjskom plenarnom zasjedanju usvojio mišljenje u kojem se naglašava složenost procesa proširenja i ističe potreba za pripravnošću, održivošću i uravnoteženom potporom poljoprivrednim sektorima sadašnjih država članica i država kandidatkinja. Cilj je proširenja povećati stratešku autonomiju EU-a i smanjiti utjecaj poljoprivrede na okoliš. Ipak, proširenja su u prošlosti davala različite rezultate i češće su pogodovala većim poljoprivrednim poduzećima nego manjim, seoskim poljoprivrednim gospodarstvima.

To je istaknuo izvjestitelj za mišljenje **Stoyan Tchoukanov**, koji je napomenuo da, iako su prethodna proširenja općenito bila uspješna, nisu koristila ruralnim područjima i malim poljoprivrednicima. Naglasio je potrebu za pažljivim upravljanjem poljoprivrednim sustavom kako bi se izbjegli poremećaji.

EGSO se zalaže za sveobuhvatno prikupljanje podataka i praćenje poljoprivrednih reformi kako bi se riješio problem mogućih dezinformacija i osigurala neometana integracija. Zemlje kandidatkinje morat će se prilagoditi zajedničkoj poljoprivrednoj politici (ZPP) koja se stalno razvija, a u kojoj se prednost daje uslugama ekosustava u odnosu na tradicionalne potpore. Očekuje se da će se proširenjem znatno povećati poljoprivredna površina EU-a, posebice pristupanjem Ukrajine, koja bi ju sama povećala za četvrtinu.

EGSO preporučuje pristup postupne integracije, s namjenskim proračunima za pružanje potpore najpogođenijim poljoprivrednim podsektorima, posebno malim i srednjim poduzećima. Buduće reforme ZPP-a trebale bi biti usmjerene na održivost i poticajima korisnima za okoliš i društvo zamijeniti potpore koje se temelje na obrađenim hektarima.

Općenito, EGSO poziva na pažljiv proces proširenja uz dostatnu podršku kako bi se osiguralo da sve države članice imaju koristi od njega i da poljoprivredne prakse EU-a ostanu održive i pravedne usred rastućih geopolitičkih napetosti.

EGSO poziva na dodatne mjere za ja?anje kapaciteta EU-a u podru?ju naprednih materijala

EGSO je kritizirao trenutačni plan Europske komisije za napredne materijale zbog nedostatka financijskih sredstava, mjerljivih ciljeva i pokazatelja održivosti. U svojem mišljenju o relevantnoj Komunikaciji Komisije EGSO se zalaže za sveobuhvatnu strategiju usmjerenu na pozicioniranje EU-a kao globalnog predvodnika u tom ključnom sektoru.

„Napredni materijali ključni su za industriju, gospodarski rast i održivost u EU-u. Potrebni su nam pokazatelji održivosti u svim proizvodnim procesima i moramo osigurati odgovarajuće vještine i kvalificiranu radnu snagu”, rekao je **Anastasis Yiapanis**, izvjestitelj za mišljenje.

Odbor upozorava da u planu Komisije nedostaju ambicije i konkretni ciljevi potrebni za osiguravanje vodećeg položaja EU-a u industriji. Suizvjestitelj **Gerardo Luis Arroyo Herranz** naglasio je nedostatak mjerljivih ciljeva, rokova i ključnih pokazatelja uspješnosti. EGSO poziva na odvažan strateški pristup za poboljšanje kapaciteta EU-a u području naprednih materijala i predlaže da se zdravstvena skrb uvrsti kao strateško područje zbog njezina znatnog utjecaja na industriju.

Središnja je preporuka prelazak na kružno gospodarstvo kako bi se smanjila ovisnost o sirovinama. To iziskuje pojačanu suradnju među industrijom, akademskom zajednicom i tvorcima politika, znatna ulaganja u istraživanje i razvoj te razvoj vještina. „Bez odgovarajuće kvalificirane radne snage svaka radnja može doživjeti neuspjeh. EU mora provesti programe usavršavanja i prekvalifikacija te inicijative za strukovno obrazovanje”, izjavio je **Arroyo Herranz**.

EGSO smatra da je predloženih 250 milijuna EUR za napredne materijale u okviru programa Obzor Europa nedovoljno te poziva na veće financiranje, porezne poticaje i pojednostavljene birokratske postupke koji bi potaknuli ulaganja i inovacije. Problem je i osiguravanje stabilne opskrbe kritičnim sirovinama.

Kako bi se ublažili poremećaji u opskrbi, EGSO se zalaže za jačanje domaćih kapaciteta EU-a i diversifikaciju izvora, uključujući partnerstva s Južnom Korejom i Sjedinjenim Američkim Državama te dugoročne ugovore s manjim zemljama. (gb)

Poziv na rješavanje pitanja uloge njegovatelja

EGSO poziva Komisiju da pitanje neformalnih pružatelja skrbi učini političkim prioritetom i da uspostavi platformu za razmjenu najboljih praksi među državama članicama.

EGSO je u srpnju usvojio mišljenje u kojem poziva na poduzimanje dodatnih mjera kako na razini EU-a tako i na nacionalnoj razini, kako bi se bolje zaštitili neformalni pružatelji skrbi i prepoznao njihov ključan doprinos društvu.

Te mjere uključuju: platformu za razmjenu najboljih praksi među državama članicama koju bi trebala uspostaviti Europska komisija, pružanje visokokvalitetne i pristupačne skrbi u zajednici kako bi se smanjilo opterećenje za pružatelje skrbi u obitelji, i pružanje privremene skrbi radi odmora uobičajenog njegovatelja. Također je ključno da pružatelji skrbi imaju pristup fleksibilnim radnim uvjetima kako ne bi bili prisiljeni napustiti svoj posao kako bi se brinuli o članovima obitelji.

Izvjestitelj za mišljenje **Pietro Barbieri** izjavio je: „EGSO je spreman dati glas skupini ljudi u našem društvu koji su uglavnom nevidljivi: neformalnim pružateljima skrbi. Ti su ljudi često prisiljeni napustiti svoj posao, zbog čega gube prihode i brojna prava. Rad neformalnih njegovatelja je nevidljiv. Vrijeme je da njihove napore stavimo u središte pozornosti.”

EGSO poziva države članice da poduzmu odgovarajuće mjere kako bi osigurale da se odluka o pružanju neformalne skrbi donosi dobrovoljno, da se rješava pitanje rodne nejednakosti, da neformalni pružatelji skrbi mogu zadržati svoje radno mjesto i plaću zahvaljujući fleksibilnijih ranim uvjetima i da mogu lako ponovo ući na tržište rada ako su ga bili prisiljeni napustiti. Važno im je osigurati odgovarajuću ravnotežu između poslovnog i privatnog života.

Neformalna skrb ne utječe na muškarce i žene na isti način. Velik postotak neformalnih pružatelja skrbi čine žene, od kojih oko 70 % skrbi o svojoj djeci, supružnicima ili braći i sestrama. Osim što su izložene većem riziku od sindroma izgaranja na poslu i psihofizičkih poremećaja, te su žene izložene i ozbiljnom riziku od siromaštva. „Imamo jedan od najboljih sustava socijalne skrbi na svijetu, no taj se sustav u mnogim slučajevima oslanja na tijela, ruke i snagu volje žena”, rekao je Barbieri.

Kako bi se mogao pratiti učinak relevantnih pravila i propisa, iznimno je važno imati pristup kvalitativnim i kvantitativnim podacima kojima se opisuju stvarni životni uvjeti neformalnih pružatelja skrbi. EGSO poziva na usvajanje daljnjih strategija za istraživanje, naročito u suradnji s Eurofoundom i uključivanjem relevantnih dionika.

Revitalizacija demokracije u Europi: treba hitno djelovati kako bi se premostile razlike i potaknule promjene

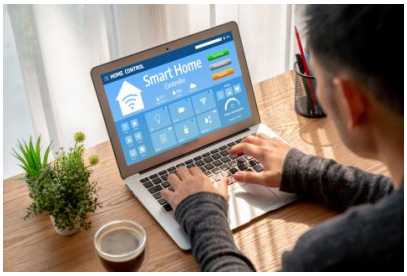
Europski izbori pokazali su da proeuropska većina i dalje postoji, ali i da glasači diljem EU-a zahtijevaju hitne političke i zakonodavne odgovore na izazove nastale u predizbornoj kampanji. U protivnom bi proeuropska većina mogla izgubiti potporu jer bi građani mogli u sve većem broju okrenuti leđa glavnim političkim snagama.

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) na srpanjskom plenarnom zasjedanju bio je domaćin rasprave o stanju demokracije u Europi s predsjednicom Europskog parlamenta **Robertom Metsolom** i predstavnicima klubova zastupnika novoizabranog Europskog parlamenta.

Predsjednik EGSO-a **Oliver Röpke** izjavio je da su „europski izbori u lipnju bili poziv na buđenje i naša je dužnost razmisliti o stanju demokracije danas, nakon izbornih rezultata. Ujedinjeni smo u uvjerenju da je Europska unija jedini odgovor u tom pogledu jer pruža oblik demokracije koji vidljivo poboljšava živote diljem Europe."

Kako bi se učvrstila potpora demokraciji u Europi, EU, kao što je istaknula **Roberta Metsola**, mora dokazati da je politika i dalje najbolji pokretač pozitivnih promjena u društvu i zajednicama. „Poslodavci, radnici i civilno društvo ključni su za izgradnju Europe diljem naših europskih gradova i regija. Zato što u njima Europa počinje i demokracija je na djelu."

U raspravi s predstavnicima klubova zastupnika, **Željana Zovko**, potpredsjednica Europske pučke stranke (EPP), najvećeg političkog kluba u Europskom parlamentu, izjavila je da EPP očekuje da će se politike započete tijekom prethodnog mandata nastaviti. **Ana Catarina Mendes**, potpredsjednica Kluba zastupnika socijalista i demokrata (S&D), izjavila je da je ključno usredotočiti se na provedbu europskog stupa socijalnih prava i borbu protiv siromaštva. **Dan Barna**, potpredsjednik Kluba zastupnika RENEW, pozvao je novu Europsku komisiju da učinkovitije brani vladavinu prava s pomoću postojećih alata. **Kira-Marie Peter-Hansen**, potpredsjednica Kluba zastupnika Zelenih/Europskog slobodnog saveza, govorila je o važnosti zadržavanja zelenog plana kao ključne politike EU-a. **Martin Schirdewan**, supredsjednik Kluba ljevice, jasno je dao do znanja da će pozvati novu Komisiju da se suoči s krizom troškova stanovanja. (mt)

Digitalizacija energije – potroša?i moraju i dalje mo?i birati izme?u digitalnih i preddigitalnih metoda

EGSO je na srpanjskom plenarnom zasjedanju usvojio mišljenje Digitalizacija energetskog sektora: uspostavljanje ravnoteže između prilika i rizika za europske potrošače.

U tom mišljenju, koje je sastavio član EGSO-a **Kęstutis Kupšys**, ističe se da bi energija trebala ostati cjenovno pristupačna, prilagodljiva i potrošačima jednostavna za korištenje. Digitalizacija energetskog sektora ne znači da se sve digitalizira.

Potrošači moraju ostati glavni prioritet i treba zadržati tradicionalne načine poslovanja. EU treba napredovati u razvijanju digitalnih alata prilagođenih korisnicima koji odgovaraju na različite potrebe i promiču jednak pristup digitalnim energetskim uslugama.

No, korisnici bi i dalje trebali moći birati cijene, ugovore i usluge za korisnike na preddigitalni način. „Digitalizacija energetskog sektora nudi prilike i donosi izazove. Moramo surađivati kako bismo se pobrinuli da digitalna energetska tranzicija bude uključiva, sigurna i uistinu korisna za sve europske potrošače i da se prednosti pretvore u prilike", izjavio je **Kęstutis Kupšys**.

Nedavni pad informatičkog sustava prouzročio je kaos u prometu i za poduzeća diljem svijeta i pokazao koliko je važno da ne budemo pretjerano ovisni o tehnologiji.

Prednosti digitalne energetske tranzicije ne smiju zastrijeti rizike i izazove s druge strane medalje. Zbog toga zaštita potrošača i potpora radnicima moraju ostati visoko na popisu prioriteta.

Važno je donijeti dinamične propise o zaštiti potrošača prilagođene novim kontekstima i akterima u sektoru, ali i radnicima ponuditi osposobljavanje, programe prekvalifikacije i financijsku pomoć. (mp)

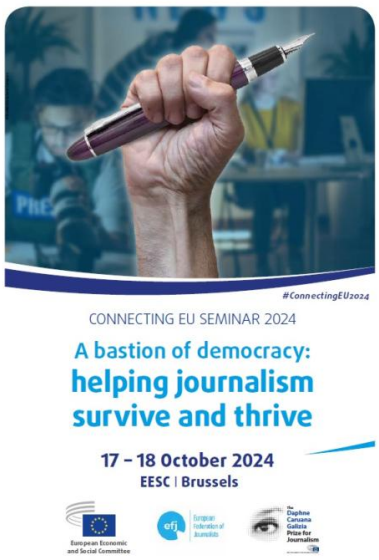
Zgrada Van Maerlant (VMA) otvorena za javnost povodom Dana baštine 2024.

Europski gospodarski i socijalni odbor odlučio je, u suradnji s Odborom regija, uključiti svoju zgradu Van Maerlant (VMA) u ovogodišnje izdanje Dana baštine, koje organizira Urban Brussels i koji su održani tijekom vikenda 14. i 15. rujna.

Posjetitelji i posjetiteljice obišli su zgradu u pratnji vodiča – imali su priliku uspeti se uz mramorne stepenice rotonde i otkriti izvornu arhitekturu iz ranih 1980-ih, posjetiti potpuno obnovljeni i modernizirani četvrti kat s inovativnim i ekološki prihvatljivim rješenjima, kao i istražiti najprepoznatljiviji dio zgrade – pješački most na dva kata preko ulice Belliard s poznatom skulpturom *Le fil d'Ariane* koju je 1991. izradio belgijski kipar Jean-Paul Laenen.

Dani baštine u Bruxellesu (*Journées du Patrimoine/Open Monumentendagen*) održavaju se svake godine u čast bogatoj secesijskoj povijesti grada. Stanovnici i turisti imaju priliku posjetiti brojne zgrade u svim dijelovima glavnog grada, s posebnim naglaskom na one koje su obično zatvorene za javnost.

Više informacija dostupno je na sljedećoj stranici: European Heritage Days (Dani europske baštine) (cw)

Grudobran demokracije: EGSO-ovo glavno komunikacijsko doga?anje bit ?e posve?eno novinarstvu

Vodeće događanje EGSO-a Medijski seminar civilnog društva, na kojem se svake godine okupljaju komunikacijski stručnjaci iz organizacija civilnog društva, održat će se u Bruxellesu 17. i 18. listopada. U središtu pažnje bit će novinarstvo i važnost očuvanja njegove neovisnosti i relevantnosti u kontekstu sve većeg političkog pritiska na medije i brzog širenja generativne umjetne inteligencije.

Seminar, koji se održava pod nazivom „Grudobran demokracije: pomognimo novinarstvu da preživi i slobodno se razvija”, sastojat će se od dva panela i jedne sesije za umrežavanje:

- **Odgovorno novinarstvo u „postčinjeničnom dobu”** – Diljem svijeta razina demokracije strmoglavo pada, a novinari se suo?avaju s novim izazovima, primjerice sve lukavijim korištenjem umjetne inteligencije za širenje lažnih vijesti. Usto su i dalje prisutni stari izazovi, kao što su nedovoljna transparentnost u pogledu vlasništva nad medijima i nedostatak financijskih sredstava. Što treba u?initi da novinarstvo ostane temelj demokracije? Je li odgovorno novinarstvo danas uop?e mogu?e? U svijetu u kojem se medijske ku?e natje?u s influencerima i društvenim mrežama kao izvorima vijesti, ho?e li se novinarstvo morati stubokom promijeniti da bi ostalo javno dobro? Mogu li najnoviji zakonodavni akti EU-a doprinijeti tome da umjetna inteligencija postane saveznik slobodnih medija?
- **Posao opasan po život** – istraživa?ko novinarstvo. Taj vid novinarstva ima dugu povijest u kojoj se od osoba na vlasti traži da polažu ra?une, a onima koji žele prijaviti zlouporabu položaja i privilegija daje prilika da to i u?ine. S kakvim se izazovima bore istraživa?ki novinari da bi istinu iznijeli na svjetlo dana? Kako su zašti?eni od prijetnji? Može li im novo zakonodavstvo EU-a osigurati ve?u slobodu i mo??
- **Rad u medijima ili komunikaciji u doba Instagrama, TikToka i umjetne inteligencije: kako prenijeti svoju poruku** (sesija za umrežavanje i radionice). Kroz prezentacije i prakti?ne radionice nastoji se pružiti kratak uvid u novi svijet komuniciranja s razli?itim publikama, uklju?uju?i i mlade.

Medijski seminar civilnog društva nudi platformu na kojoj se stručnjaci za medije i komunikaciju iz organizacija civilnog društva mogu umrežavati i razgovarati o aktualnim pitanjima od zajedničkog interesa koja se tiču Europe. Na njemu se okupljaju članovi i članice EGSO-a i drugi predstavnici i predstavnice EU-a, partnerske organizacije iz država članica, novinari i novinarke te istraživači i istraživačice kako bi raspravljali o najaktualnijim temama. Potpuni program i popis govornika i govornica uskoro će biti dostupan na internetskim stranicama EGSO-a. Za dodatne informacije možete nam se obratiti na sljedeću adresu: pressofficers@eesc.europa.eu. (ll)

NOVOSTI IZ SKUPINA

Konkurentnost: zahtjevna zada?a za sljede?u Komisiju Ursule von der Leyen

EGSO-ova Skupina poslodavaca

Skupina poslodavaca čestitala je predsjednici Komisije Ursuli von der Leyen na ponovnom izboru u srpnju i pozdravila njezine političke smjernice. One predstavljaju znatan pomak prema svladavanju izazova pada konkurentnosti i potvrđuju da je to pitanje jednako važno kao i klimatske promjene i sigurnost.

Konkurentnost i blagostanje konačno su postali glavni prioriteti. Cilj je novog europskog plana za blagostanje olakšati poslovanje u Europi, ojačati jedinstveno tržište i potaknuti produktivnost revolucionarnim tehnologijama. Posebno pozdravljamo naglasak na tome da se olakša poslovanje poduzeća, što bi se trebalo postići smanjenjem administrativnog opterećenja, pojednostavnjenjem provedbe i imenovanjem

potpredsjednika ili potpredsjednice koji će to koordinirati taj aspekt.

EGSO-ova Skupina poslodavaca već dugo poziva na taj pristup, kao što je razvidno iz naših prioriteta sadržanih u dokumentu „Poticanje blagostanja za sve: Program konkurentnosti za EU”. Veselimo se zajedničkom radu na usklađivanju provedbe sa stvarnim uvjetima. Konkurentnost EU-a već neko je vrijeme ozbiljno ugrožena. Iako je Europa i dalje jedna od najinovativnijih, najsigurnijih i najnaprednijih regija, zaostaje za SAD-om, ali i za Kinom u pogledu raznih ključnih parametara, kao što je rast BDP-a po stanovniku, u kojem SAD u posljednjem desetljeću ostvaruje bolje rezultate od Europe. Konkretniji znakovi upozorenja na taj trend uključuju broj patenata u području informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) i razinu izravnih stranih ulaganja.

Zbog toga posebno pozdravljamo sljedeće prioritete u političkim smjernicama nove Komisije:

- poboljšana provjera konkurentnosti i me?uinstitucijski sporazum o pojednostavnjenju i boljoj izradi zakonodavstva,
- još intenzivniji poticaj ulaganjima zahvaljuju?i europskoj uniji za štednju i ulaganja,
- pove?anje izdataka za istraživanje radi usmjerenosti na strateške prioritete, revolucionarna istraživanja i znanstvenu izvrsnost,
- uvo?enje novog pravnog statusa na razini EU-a kako bi se potpomoglo rastu inovativnih poduze?a,
- plan za ?istu industriju radi ulaganja u infrastrukturu i industriju, zahvaljuju?i kojem bi se trebale smanjiti cijene energije i podupirati poduze?a u njihovim nastojanjima u pogledu ozelenjivanja.

Društveni napredak budu?nost je Europske unije

Skupina radnika EGSO-a

Postoji tendencija da se neki događaji označavaju kao kao ključni trenuci i događaji stoljeća, što dovodi do prekomjerne upotrebe tog izraza. Međutim, sada, netom prije imenovanja nove Europske komisije, možemo reći da se nalazimo u jednom od tih ključnih trenutaka: krajnja desnica sve više jača, nezadovoljstvo se širi diljem kontinenta, rat u Ukrajini i dalje bjesni, a rat u Gazi mogao bi postati otvoren regionalni konflikt.

Na drugoj strani Atlantika kocka još nije bačena, no carine i dalje rastu, a trgovinski rat s Kinom postaje sve intenzivniji, što će bez sumnje dovesti do naknadnih šokova za lance opskrbe i potrošačke cijene koje će u konačnici osjetiti građani.

U proljeće su Europski parlament i Vijeće EU-a postigli dogovor o novim pravilima štednje za EU, a „štedljive” države članice EU-a i dalje blokiraju dodatna vlastita sredstva Unije ili mogućnosti zaduživanja. EU se suočava sa sve većim klimatskim pritiskom, društvenim nemirima, ekstremizmom i fašizmom, diskreditiranjem demokracije i rastućim autoritarizmom, što bi, zajedno s prijetnjom nuklearnog uništenja i otvorenim ratom na njegovim granicama, trebalo čelnike i čelnice EU-a potaknuti da se okane svoje kratkovidnosti i riješe unutarnje sporove. Svaka politika koja se ne bavi pitanjima nejednakosti i pravde (ili se

njima bavi samo na papiru) vjerojatno će propasti. Građani su umorni od govora i floskula koji se uvijek iznova ponavljaju, a istovremeno, žive u sve težim uvjetima, sve teže spajaju kraj s krajem, njihova radna mjesta nestaju, a prihodi se smanjuju. Populizam krajnje desnice iskorištava tu situaciju, izbjegava temeljna pitanja i krivnju svaljuje na imigrante.

Bez socijalne pravde neće biti stabilnosti ni pouzdanih partnera ni u jednoj državi članici. Bez toga, neće biti jedinstva potrebnog za rješavanje pitanja s kojima se EU suočava. Učinimo društveni napredak snagom koja ujedinjuje u ovom novom zakonodavnom razdoblju EU-a.

Nova studija EGSO-a: Kako iskorijeniti siromaštvo u pogledu vještina me?u najugroženijim skupinama?

EGSO-ova Skupina organizacija civilnog društva

Radna mjesta sutrašnjice iziskivat će vještine za zelenu i digitalnu tranziciju i suočavanje s demografskim promjenama. Kako pri ulaganju u osposobljavanje i prekvalifikaciju možemo osigurati da te mjere dopru i do najranjivijih skupina? Koje su trenutačne razlike u području vještina i kako su povezane sa siromaštvom?

Skupina organizacija civilnog društva EGSO-a razmotrila je ta pitanja 10. srpnja u okviru tematske rasprave koja je obilježila i **pokretanje nove studije EGSO-a o tome *kako iskorijeniti siromaštvo u pogledu vještina među najugroženijima***. Studiju je naručio EGSO na zahtjev Skupine povodom Europske godine vještina (2023.). U njoj se ispituje novi koncept siromaštva u pogledu vještina, predlaže njegova definicija i istražuju mogući pokretači i rješenja, čime se utire put za daljnja istraživanja o toj temi u budućnosti. Jedan je od njezinih zaključaka da organizacije civilnog društva imaju jedinstvenu ulogu u prepoznavanju i podupiranju ranjivih pojedinaca kojima je potrebno usavršavanje. One bi trebale blisko surađivati s lokalnim zajednicama i vlastima, iskoristiti svoje mreže i osigurati da nitko ne bude zapostavljen kad je riječ o obrazovanju i razvoju vještina.

U raspravi su sudjelovali **Juliana Wahlgren**, direktorica Europske mreže za borbu protiv siromaštva (EAPN), koja je raspravljala o temeljnim čimbenicima koji utječu na pristup vještinama, i **Agnieszka Maj**, istraživačica u Centru za socijalna i ekonomska istraživanja (CASE), koje je provelo studiju.

Cijeli članak o tematskoj raspravi i **intervju** s autorima dostupan je na internetskim stranicama posvećenima toj raspravi.

Sama **studija i sažetak** dostupni su ovdje.

SPORT U FOKUSU

Podržimo zajedno vrijednosti Olimpijskih igara u Parizu 2024.

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) u ime civilnog društva podržava vrijednosti Olimpijskih igara 2024. u Parizu.

U današnjem nestabilnom geopolitičkom okruženju EGSO ističe ideju *olimpijskog primirja*, koja se simbolično odražava u trima izvornim vrijednostima *izvrsnosti*, *poštovanju* i *prijateljstvu*. Organizirano civilno društvo oduvijek zagovara izgradnju mirnog i boljeg svijeta u kojem se mladi odgajaju putem sporta bez ikakve diskriminacije, u duhu prijateljstva, solidarnosti i ferpleja.

Predsjednik EGSO-a **Oliver Röpke** izjavio je: „Igre utjelovljuju duh jedinstva i mira, nadilaze granice i okupljaju ljude iz svih društvenih slojeva. Nadamo se da ćemo zalaganjem za te vrijednosti nadahnuti globalni pokret za postizanje mira i solidarnosti.”

Laurenţiu Plosceanu, potpredsjednik EGSO-a zadužen za komunikaciju, kazao je: „Ovom inicijativom željeli bismo podržati sportske vrijednosti, koje su svevremene. Vrijednosti koje branimo mogu promijeniti svijet i ujediniti ljude i zemlje.”

Potpredsjednik EGSO-a zadužen za proračun **Krzysztof Pater** poručio je: „Olimpijske igre u Parizu pokazale su da svatko ima pravo sudjelovati u toj grandioznoj sportskoj proslavi, bez diskriminacije. Osobe s invaliditetom snažan su uzor publici diljem svijeta i ističu vrijednosti hrabrosti, odlučnosti i jednakosti.”

Dimitris Dimitriadis, bivši predsjednik EGSO-a i predsjednik EGSO-ove Stručne skupine za vanjske odnose, izjavio je: „Ideja *primirja,* odnosno *ekeheiria* na grčkom, sada je aktualnija no ikad. Moramo obnoviti i provoditi u djelo ideju primirja kako bismo nadahnuli čovječanstvo i promicali mir i dijalog.”

Giulia Barbucci, bivša potpredsjednica EGSO-a zadužena za proračun i članica EGSO-a, poručila je: „Na Olimpijskim igrama u Parizu prvi put u povijesti sudjelovat će jednak broj muškaraca i žena. Međutim, moramo imati na umu da jednak broj ne znači i jednakost i da u tom smislu u sportu treba učiniti još mnogo toga”.

Isabel Caño Aguilar, bivša potpredsjednica EGSO-a zadužena za komunikaciju i članica EGSO-a, rekla je: „Želja mi je da na Igrama u Parizu budu ravnopravno zastupljene sve kategorije invaliditeta, a posebno osobe s intelektualnim teškoćama, i da imaju pravo natjecati se i biti zaštićene!” (mt)

„Oživljeni” sportaši – prvi ukrajinski digitalni olimpijski tim

Za gotovo 500 ukrajinskih sportaša i sportašica poginulih u ratu koji je Rusija nametnula njihovoj zemlji san o sudjelovanju u Olimpijskim igrama ili u bilo kojem budućem sportskom natjecanju zauvijek je okončan. U sjećanje na njih ukrajinska nevladina organizacija *BRAND UKRAINE* prenosi tragičnu priču o šest preminulih sportaša koristeći se umjetnom inteligencijom da bi ih, makar i samo na trenutak, vratila u život. Razgovarali smo s Timom Makarovim, voditeljem tima za digitalnu tehnologiju i sadržaj u organizaciji *BRAND UKRAINE*, koji nam je rekao da se tim projektom, predstavljenim na Olimpijadi u Parizu, željelo potaknuti ljude da se na trenutak zaustave i razmisle o vrijednosti ljudskog života.

Kako je došlo do ideje za ovaj projekt?

Ideja je nastala u Berlinskoj agenciji BBDO. Predložili su okvirni koncept, ideju, da se prikaže tragična sudbina ukrajinskih sportaša koji nisu mogli sudjelovati u Olimpijskim igrama. Predstavili su nam taj koncept, a mi smo tu ideju razradili i proširili krug partnera, uključivši ukrajinsko ministarstvo mladih i sporta, ministarstvo vanjskih poslova i Ured predsjednika Ukrajine. Zajedno smo radili na konačnom obliku projekta, dok je tehnički dio ostao u rukama agencije BBDO. Osmislili smo komunikacijsku strategiju i osigurali distribuciju sadržaja i pravnu potporu. Projekt je predstavljen u službenom ukrajinskom centru u Parizu – *Volia Space* – a uključili smo i influencere.

Je li bilo teško prikupiti priče i napraviti videozapis? Koje su tehnike korištene za „oživljavanje” protagonista?

Sama ideja vrlo je jednostavna i jasna – ispričati priču o ukrajinskim sportašima koji su tragično izgubili život i napraviti njihove digitalne avatare. To nam je doista i uspjelo. Koristili smo glasovne snimke i digitalizirali ih, kao i arhivske fotografije i videomaterijale te smo sve to obradili uz pomoć umjetne inteligencije. Željeli smo da digitalna verzija osobe bude vrlo realistična, istodobno zastrašujuće stvarna i nestvarna. To je bio smisao projekta. Njihove su priče same po sebi vrlo potresne, a zahvaljujući tehnologiji umjetne inteligencije nikoga ne ostavljaju ravnodušnim. Bit ću iskren – ovaj je projekt vrlo „ruban”. Dok smo razgovarali o njemu, bojali smo se da ga ljudi neće shvatiti, da zbog straha i nelagode koju videozapis izaziva neće vidjeti ranjivost, bespomoćnost, bol i očaj koje smo stavili u riječi koje izgovaraju mrtvi sportaši. Projekt predstavlja vrlo jednostavnu ideju – kada se njihovi snovi, planovi i životi neočekivano okončaju, ljudi koji iskreno vole svoju zemlju, koji žele živjeti i biti uspješni, postaju taoci okolnosti. Ali moraju nam ostati u sjećanju. Svako djelo ima svoju cijenu, koja se često mjeri u ljudskim životima i sudbinama.

Za obitelji ubijenih sportaša zacijelo je bilo vrlo bolno sudjelovati u projektu i vidjeti videozapise. Što su vam na kraju rekli o tome?

Naravno, ovakav se projekt može napraviti samo uz suglasnost najbliže rodbine. To je iznimno važno. Pokazali smo im, objasnili i iznijeli na vidjelo sve što smo planirali napraviti. Na početku smo imali desetke priča, ali na kraju smo se složili oko samo šest. Složeni pregovori trajali su tjednima. ali kad smo im pokazali

konačni rezultat, roditelji nisu mogli zadržati suze. Rekli su: „Hvala vam, napravili ste nešto izvanredno. To će pomoći da se sačuva sjećanje na naše dijete.” Koliko ja znam, nitko od njih nije zažalio što su sudjelovali. Projekt je dobio zeleno svjetlo tek nakon što smo potpisali sve potrebne pravne dokumente. Sve je bilo spremno na vrijeme za Olimpijske igre i dva smo tjedna bili u Parizu, prikazivali šest izvanrednih životnih priča. Nismo očekivali takav uspjeh. Reakcije na projekt premašile su sva naša očekivanja. Ali to ne iznenađuje. U modernom svijetu globalnih komunikacija istinite priče izazivaju složene i proturječne emocije.

Što je glavna poruka ovog projekta? Kakvom se dojmu nadate u publici i što mislite da će zapamtiti?

Posao naše organizacije je širiti istinu o Ukrajini i uvjetima života u njoj pod ruskom agresijom. Za to koristimo priče ljudi. Siguran sam da one najbolje prenose našu bol, ponos, trud, postignuća i gubitke, najbolje opisuju ono što nas čini ljudskim bićima, snažnim i hrabrim narodom. To je naša misija: da Ukrajina ne bude samo tema razgovora već i voljeni simbol u cijelom svijetu. Radimo na tome da bude više takvih dojmljivih projekata koji ljude diraju u srce i koji su prilika da se zaustavimo i razmislimo o vrijednosti ljudskog života.

Videozapise i fotografije možete vidjeti ovdje i na Instagramu:

https://www.instagram.com/p/C-Dd7B7tueo/

https://www.instagram.com/p/C-SkUtONRJR/

https://www.instagram.com/p/C-VHXOdtdps/

https://www.instagram.com/p/C-YG_wHtNke/

https://www.instagram.com/p/C-ajpwSN7A6/

https://www.instagram.com/p/C-dWm1vNzDW/

Tim Makarov *je voditelj tima za digitalnu tehnologiju i sadržaj u organizaciji Brand Ukraine. Već 20 godina radi u novinarstvu, marketingu i digitalnoj komunikaciji. Njegov je poziv pričati priče i osmišljavati projekte koji svijet čine boljim.*

Photo by Tomislav Štuka

Djeca s invaliditetom: možemo sve, iako neke stvari možda radimo na malo druga?iji na?in

Jedanaestogodišnji Jan Štuka iz Zagreba u Hrvatskoj ima spinu bifidu i može hodati samo uz pomoć ortoza i hodalice, ali to ga ne sprečava da bude uspješan sportaš. Dobitnik je nagrade za najboljeg mladog hrvatskog košarkaša u kolicima 2023., a natjecao se i u plivanju te sada trenira nordijsko skijanje. U slobodno vrijeme igra nogomet sa svojim prijateljima i golove daje rukom. Jan i njegova majka Jasmina Bogdanović razgovarali su s nama o sportskim mogućnostima za djecu s invaliditetom i objasnili nam zašto ih je važno što manje tretirati kao osobe s posebnim potrebama.

JAN:

Kada si se počeo baviti sportom i koje si sportove dosad trenirao?

Počeo sam plivati u školi za plivanje kad su mi bile dvije godine. U dobi od četiri godine učlanio sam se u paraplivački klub Natator, gdje sam naučio sve tehnike plivanja i sudjelovao u nekim natjecanjima. Kad sam imao 11 godina, odustao sam jer mi je to malo dosadilo.

S osam godina počeo sam se baviti nordijskim skijanjem za osobe s invaliditetom i igrati košarku u kolicima. I dalje treniram ta dva sporta i to su sada moji omiljeni sportovi.

Nekoliko sam puta isprobao penjanje i to je bilo izvrsno, ali nemam vremena za bavljenje i tim sportom. Osim toga, jedno ljeto prošao sam ciklus treninga Krav Mage. To je bilo odlično i u budućnosti bih rado ponovno išao na te treninge.

Koje si nagrade osvojio i koja ti najviše znači?

Osvojio sam nekoliko nagrada s košarkaškim klubom, a najdraža nagrada mi je ona za najboljeg mladog sportaša 2023. godine u mojoj kategoriji, koju dodjeljuje Zagrebački parasportski savez.

Kako izgleda tvoj dan kada imaš trening? Koliko puta tjedno obično treniraš?

Ujutro idem u školu. Nakon škole prvo pišem domaću zadaću i idem van sa svojim prijateljima, a navečer idem na jedan od treninga. Dosad sam pohađao skijanje na suhom jednom tjedno, košarku jednom tjedno, a plivanje jednom ili dvaput tjedno. Ove školske godine prestat ću s plivanjem i pojačati skijanje na dva do tri treninga tjedno.

Zimi odlazim u skijaške kampove u Planici u Sloveniji i u neke od austrijskih skijaških odmarališta. Ti mi se kampovi sviđaju jer tamo idu i moji prijatelji, pa se uz treninge možemo i lijepo družiti.

S košarkaškim klubom ponekad idemo na utakmice u druge gradove u Hrvatskoj. Lanjske jeseni bili smo i u Rimu gdje smo odigrali utakmicu protiv košarkaškog kluba Lazio.

Imaš li neke muške ili ženske sportske uzore? Bi li jednoga dana htio sudjelovati u nekom važnom međunarodnom sportskom natjecanju?

Moj omiljeni sportaš bio je Luka Modrić, ali trenutno mi nitko nije idol pa ne pratim nikoga posebno.

Volio bih sudjelovati u međunarodnim sportskim natjecanjima... nadam se, i u košarci i u skijanju.

JASMINA:

Koliko se u Hrvatskoj posvećuje pozornosti sportu za djecu s invaliditetom?

Iz perspektive roditelja čini mi se da se tome doista posvećuje velika pozornost. Nažalost, roditelji nisu dovoljno informirani o mogućnostima, a klubovi žude za novim članovima, što je velika šteta. Naravno, situacija je mnogo povoljnija u većim gradovima.

Ima li dijete s invaliditetom dovoljno prilika i poticaja za bavljenje sportom ili je za to potrebna velika uključenost roditelja?

Djeca imaju mogućnosti i poticaje... ako to žele sama djeca i njihovi roditelji. Kao što sam rekla, roditelji su slabo informirani, a neki od njih ne žele dodatne obveze ili se boje da će se dijete na treningu ozlijediti... Šteta je da razmišljaju na taj način. Inače je sport za osobe s invaliditetom besplatan i, prema mojem mišljenju, vrlo poticajan za fizičko i mentalno zdravlje, a svakako i za društvenu integraciju. Ne bih rekla da je uključenost roditelja veća nego kod zdrave djece iste dobi. Naravno, postoje iznimke povezane s određenom dijagnozom: na primjer, Janu je i dalje potrebna pratnja jednog od nas kada ide u zimske skijaške kampove ili na gostujuće utakmice, ali što on bude stariji, to će se vjerojatno smanjivati i nadamo se da će naše sudjelovanje postati neobavezno. Cilj je da u svemu tome postane neovisan. U redovnim treninzima sudjeluje bez naše pomoći.

Što biste dodali kao roditelj djeteta s posebnim potrebama?

Treba ih što je manje moguće tretirati kao osobe s posebnim potrebama i uključivati ih u svakodnevne aktivnosti u skladu s njihovom dobi i sposobnostima kako bi sami sebe doživljavali sposobnima. To će im omogućiti da imaju predodžbu o sebi kao o običnoj djeci koja nešto rade „malo drugačije”, ali to i dalje rade! Jan vozi bicikl s tri kotača umjesto dva, pliva i roni kao i svi njegovi vršnjaci, ali noge koristi manje ili ih uopće ne koristi, igra nogomet s prijateljima, ali golove daje rukom. „Možemo sve, iako neke stvari možda radimo na malo drugačiji način” – ako sami sebe prihvate na taj način, i drugi će ih jednako prihvatiti.

Jan Štuka *jedanaestogodišnji je učenik iz Zagreba i pohađa peti razred osnovne škole. Bivši je član paraplivačkog kluba Natator. Član je KKI-ja Zagreb (košarkaški klub osoba s invaliditetom) i zagrebačkog skijaškog kluba za osobe s invaliditetom Monoski, gdje redovito trenira nordijsko skijanje za osobe s invaliditetom.*

Jasmina Bogdanović *diplomirala je dizajn na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu. 20 godina radila je u nekoliko marketinških agencija. Trenutačno radi na nepuno radno vrijeme i na daljinu u malom grafičkom studiju, što joj omogućuje da Jana prati na skijaške kampove i tijekom njegovih drugih sportskih pothvata. Također je strastvena biciklistkinja koja se svugdje vozi biciklom.*

Pristupa?nost sporta: Pionirske inicijative uklju?ivog sporta za slijepe i slabovidne osobe diljem Europe

Nizozemska udruga slijepih i slabovidnih osoba pokrenula je zajedno s Europskom unijom slijepih (EBU) Inicijativu za pristupačnost sporta, čiji je cilj ponuditi praktična rješenja za uklanjanje prepreka koje slijepe i slabovidne osobe odvraćaju od pridruživanja sportskim klubovima i udrugama u EU-u. Aktivist za prava osoba s invaliditetom i volonter u Nizozemskoj udruzi slijepih i slabovidnih osoba i Europskoj uniji slijepih, Peter van Bleijswijk, govori nam o ovom revolucionarnom suradničkom projektu kojim se utire put istinski uključivom sportu. Uključite se i vi i ispunite upitnik o pristupačnosti sportskih i rekreacijskih aktivnosti slijepim i slabovidnim osobama u vašem dijelu Europe.

Piše Peter van Bleijswijk

U nastojanju da se u sportu postigne istinska uključivost, nizozemska Inicijativa za pristupačnost sporta otvara nove mogućnosti usmjeravanjem pažnje na jedinstvene izazove s kojima se suočavaju slijepe i slabovidne osobe. Cilj je ovog projekta usmjerenog na budućnost ukloniti prepreke koje slijepim i slabovidnim osobama onemogućuju potpuno sudjelovanje u sportskim i fizičkim aktivnostima u sportskim klubovima i udrugama.

Projekt se temelji na dubokom razumijevanju prepreka s kojima se te osobe suočavaju. Na temelju opsežnih istraživanja i prethodnih eksperimenata, Inicijativa je utvrdila 10 glavnih prepreka, među kojima su dostupnost specijaliziranog treninga, programi mentorstva, fizička pristupačnost sportskih objekata i pitanje prijevoza. Te se prepreke često zanemaruju, ali one imaju važnu ulogu u sprečavanju slijepih i slabovidnih osoba da uživaju u prednostima sporta.

Kako bi se izravno odgovorilo na te izazove, putem Inicijative uveden je koncept „sportskih laboratorija”. Ti se laboratoriji osnivaju u postojećim sportskim klubovima ili u partnerstvu s pružateljima sportskih usluga, s ciljem stvaranja stvarnih okruženja za testiranje potencijalnih rješenja. Za svaku utvrđenu prepreku predlažu se i ispituju tri različita rješenja. Najučinkovitije rješenje zatim se razrađuje i ispituje više puta kako bi se osigurala njegova praktičnost i učinkovitost.

Rezultati tih pokusa objedinjeni su u „Digital Sport Blueprint”, sveobuhvatnom vodiču koji će biti dostupan sportskim klubovima, pružateljima usluga i općinama. Vodič bi trebao poslužiti kao resurs za poboljšanje pristupačnosti i uključivosti u sportu te pružiti praktična rješenja koja se mogu primijeniti u različitim okruženjima.

Ambicije projekta nisu ograničene na Nizozemsku. Nedavno su se predstavnici Inicijative obratili europskim partnerima, uključujući EBU, kako bi prikupili iskustva i najbolje prakse iz različitih zemalja. Inicijativa je prihvaćena s entuzijazmom, a brojne organizacije i zemlje izrazile su spremnost na sudjelovanje. Ovom suradnjom na europskoj razini nastoje se poboljšati pristupačnost i uključivost sporta u širem smislu, čime bi se osiguralo da slijepi i slabovidni pojedinci diljem kontinenta mogu imati koristi od tih mjera.

Snaga Inicijative proizlazi iz njezinog suradničkog pristupa. Projekt podupiru koalicija lokalnih vlasti, Nizozemska udruga slijepih i slabovidnih osoba, udruge *Knowledge Centre for Sport and Physical Activity* i *Athletics Union* te druge organizacije posvećene promicanju uključivosti. Okupljanjem tih različitih partnera Inicijativa se oslanja na širok raspon stručnog znanja i resursa kako bi se pronašla održiva i učinkovita rješenja.

Budući da projekt i dalje raste, Inicijativom se želi pozvati također europske obrazovne ustanove i ustanove specijalizirane za zdravlje očiju na sudjelovanje. Tim koji vodi Inicijativu smatra da je to ključan korak prema poticanju istinski uključive sportske kulture diljem Europe, u kojoj svatko, bez obzira na svoje vizualne sposobnosti, može sudjelovati u sportu i uživati u njemu.

Inicijativa je više od projekta, ona je korak prema budućnosti u kojoj nitko nije zapostavljen i putem zajedničkih napora brojnih partnera diljem Europe nastoji ostvariti trajan učinak na pristupačnost sporta i otvoriti put uključivijem i pravednijem okruženju za sve.

Sve osobe zainteresirane za sudjelovanje u ovom transformativnom putovanju kao i one koje žele naučiti više, Inicijativom se poziva da se uključe i pomognu da svi imaju priliku iskusiti veselje koje donose sport i njegove koristi. I vi možete pomoći ispunjavanjem upitnika o pristupačnosti sportskih i rekreacijskih aktivnosti za slijepe i slabovidne osobe u vašem gradu ili regiji do 27. rujna.

Bivši direktor za inovacije, upravljanje objektima i IKT i direktor u profitnim i neprofitnim organizacijama, Peter van Bleijswijk, posljednjih se godina bavio zagovaranjem interesa klijenata. Aktivno se zalaže za uključivanje slijepih i slabovidnih osoba i poboljšanje pristupačnosti sporta. Osim toga, predan je volonter u Nizozemskoj udruzi slijepih i slabovidnih osoba i EBU-u te je aktivno uključen u radne skupine koje surađuju s lokalnim i nacionalnim vladama. Njegov se rad čvrsto temelji na predanosti poboljšanju kvalitete života i stvaranju jednakih mogućnosti za ranjive skupine u društvu.

EGSO: promicanje sporta kao pozitivne snage za o ?uvanje vrijednosti EU-a

EGSO je oduvijek bio predvodnik u promicanju sporta kao pozitivne snage za afirmaciju zdravih vrijednosti u svim segmentima društva.

EGSO u svojem mišljenju „Sport i europske vrijednosti”, koje je sastavio član **Bernardo Hernández Bataller**, navodi da sport doprinosi ostvarenju strateških ciljeva EU-a, da se njime u prvi plan stavljaju ključne obrazovne i kulturne vrijednosti i da je pokretač integracije jer je otvoren svim građanima i građankama, bez obzira na njihov spol, etničko podrijetlo, vjeru, dob, nacionalnost, socijalni položaj ili spolnu orijentaciju. Sport ima presudnu ulogu u borbi protiv netolerancije, ksenofobije i rasizma.

Rad EGSO-a u području sporta 2022. bio je usmjeren na mišljenje „Djelovanje EU-a nakon COVID-a 19: poboljšanje oporavka uz pomoć sporta”, koje je sastavio član **Pietro Barbieri**. Nakon dugog razdoblja pandemije, koja je imala negativne posljedice na cijeli sektor sporta, a naročito na sportske klubove, Odbor je iznio argument da je u okviru šireg procesa gospodarskog i socijalnog oporavka potreban strateški pristup kako bi se povećala i promicala uloga sporta i tjelesne aktivnosti u izgradnji otpornijeg i održivijeg društva.

EGSO je u nekoliko mišljenja naglasio i svoje čvrsto zalaganje za vožnju biciklom kao zdrav i klimatski prihvatljiv način prijevoza, primjerice u mišljenjima „Promicanje prekograničnog biciklističkog prijevoza” i

„Prijevoz u gradskim i velegradskim područjima”.

EGSO-ov Europski biciklistički leksikon (posljednje izdanje objavljeno 2023.) praktičan je primjer njegove potpore biciklizmu. Taj leksikon sadržava vokabular povezan s biciklizmom na svim jezicima EU-a i koristan je svima koji žele voziti bicikl u nekoj drugoj europskoj zemlji i šire.

Isto tako, EGSO je posljednjih godina organizirao i podupirao biciklistička događanja. U svibnju 2024. član EGSO-a **Bruno Choix** predvodio je biciklističku manifestaciju u Francuskoj i Belgiji u cilju promicanja europskih izbora i poticanja građana da glasaju. Odbor je 2019. prilikom **svečanog početka utrke Tour de France u Bruxellesu** (koji se održao od 1. do 7. srpnja 2019.) promicao ulogu i rastuću popularnost vožnje biciklom kao čistog načina prijevoza. (mp)

Urednici

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

Suradnici u ovom broju

Christian Weger (cw)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Simran Grewal (sg)
Thomas Kersten (tk)

Koordinacija

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76

Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC's proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee's other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

07/2024